

Творчі сходинок педагогів Волині
Українська мова та література

УДК 37.091.33-027.22:821.161.2

Л. В. Байло,
вчитель української мови та літератури Комунального закладу «Луцький навчально-виховний
комплекс № 26 Луцької міської ради Волинської області», вчитель-методист;
Н. Я. Ковальчук,
вчитель української мови та літератури, старший вчитель

Кобзар крокує разом із нами *

Сценарій виховного заходу для учнів 5–6 класів

in the context of local history material of Volhynia.

Key words: Ukraine, artist, devotee, associate, national genius, Shevchenko connoisseur, prayer.

У заході, присвяченому життю й творчості Т. Шевченка, автори в ігровій формі ознайомлюють дітей з основними біографічними даними поета, його віршами. Матеріал, дібраний відповідно до вікових особливостей учнів, спрямовано на розвиток пізнавальної та творчої активності. Автори представляють постать Т. Шевченка в контексті краєзнавчого матеріалу Волині.

Ключові слова: Україна, митець, подвижник, сподвижник, національний геній, шевченкознавець, молитва.

Bailo L. V., Kovalchuk N. Ya. Kobzar Walks Together with Us.

The authors in playful way acquaint children with the main biographic data of Taras Shevchenko, as well with his verses. The material, selecting according to age features of pupils, helps to develop the informative and creative activity. Authors represent T. Shevchenko

Мета: поглибити знання учнів про життєвий шлях Тараса Шевченка, показати значущість постаті Кобзаря для всього людства; формувати вміння працювати в команді, розвивати громадянські та загальнокультурні компетентності, бажання читати твори митця, збагачувати словниковий запас учнів; виховувати повагу до національної культури, любов до поетичного слова Шевченка, почуття гордості за Україну.

Обладнання: портрет Тараса Шевченка, виставка картин внучки М. Куделі Н. Войтюк, фотовиставка «Кобзаря», ілюстрації до творів, грамзаписи пісень.

Форма проведення: свято-гра.

Звучить пісня «Думи мої, думи...».

Учень 1

Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття,
І голос твій нам душу окриля.
Встає в новій красі, забувши лихоліття,
Твоя, Тарасе, звільнена земля.

Учень 2

У росяні вінки заплетені сущіття
До ніг тобі, титане, кладемо.
Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття,
Тебе своїм сучасником звемо.

Учень 1

Збулись слова твої пророчі,
І час оновлення настав,
І темні просвітилися очі,
Вчорашній раб весільним став!

Учень 2

Вперед, брати! Все далі й далі!

Як тихий надвечірній світ,
Нам сяє в радості й печалі
Ясний Шевченків «Заповіт».

Звучить «Заповіт». Діти виходять.

Учитель. Сьогодні ми зібрались у цій святковій залі, щоб не лише вшанувати пам'ять великого сина українського народу Т. Г. Шевченка, відчувти, як через його твори приходить любов до України, рідної мови, а й перевірити, наскільки ми обізнані з життям і творчістю поета.

Присвячуємо пам'яті Тараса Шевченка свято-гру «Кобзар крокує разом із нами».

На свято запрошені внучка відомого шевченкознавця, нашого земляка Миколи Куделі – Ніна Анатоліївна Войтюк та актор Волинського драматичного театру імені Т. Шевченка.

Звучить «Козацький марш» Є. Адамцевича (тихо).

Учасниками гри є дві команди: «Перебендя» (учні 5-х класів), отаман ... та «Гамалія» (учні 6-х класів), отаман ...
«Козацький марш» звучить голосніше. Учасники команд займають свої місця.

Стежити за ходом гри й судити команди буде вельмишановне журі.

Ми розпочинаємо!

І конкурс. «Представлення команд». Протягом 2–3 хвилин кожна команда представляє себе, розповідаючи про свою назву, девіз. (Максимальна кількість балів – 5).

* Презентація, аудіо- та відеосупровід – на CD цього номера.

До слова запрошуємо команду «Перебендя».

Виступ команди «Перебендя».

До слова запрошуємо команду «Гамалія».

Виступ команди «Гамалія».

Звучить пісня у виконанні учнів 5-го класу.

II конкурс – «Скарбничка ерудита» для наших отаманів: реставрувати текст, відновити слова в рядках віршів Т. Шевченка. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Ви можете принести своїй команді 5 балів.

Отамани отримують конверти із завданнями.

Завдання для першої команди

1. Садок вишневий ... (коло хати), хрущі ... (над вишнями) гудуть.
2. Як у Дніпра ... (веселочка) воду ... (позичає).
3. Наша дума, наша ... (пісня) не вмре, ... (не загине).
4. Уже покликали ... (до паю), а я собі у ... (бур'яні).
5. Нема на світі ... (України), немає ... (другого) Дніпра.

Завдання для другої команди

1. Та недовго сонце гріло, недовго ... (молилось).
2. Біленькі хати повалились, стави ... (бур'яном заросли).
3. Ще ... (треті) півні не співали, ніхто нігде не ... (гомонів).
4. Мені ... (однаково), чи буду я жить в Україні, ... (чи ні).
5. Неначе човен в ... (синім) морі, то ... (виринав, то потопав).

Учениця 5-го класу виконує прелюдію (скрипка).

III конкурс – домашнє завдання «Театр». Найвища оцінка – 5 балів. Кожна команда показує підготовлену театральну виставу – інсценізацію за повістю С. Васильченка «У бур'янах».

«Дивовижний світ» (Виступ п'ятикласників – команда «Перебендя»)

Звучить пісня «Садок вишневий коло хати». На сцені – родина Шевченків: б а т ь к о, м а т и, К а т р я сидять за столом. До тину підходить с у с і д.

Сусід. Оце тільки вечеряєте? Що так пізно?

Мати. Та нам се такий клопіт, що й вечеря не в вечерю: хлопець десь дівся... Зранку як пішло, то оце й досі немає: бігали й до ставка, і до греблі, всі бур'яни обшукали – як у воду впав.

Батько (сердито). Догляділи!

К а т е р и н а враз опустила очі.

Сусід. Нічого, знайдеться. Може, заснув десь у бур'янах. Проспитесь – прийде.

Мати. Ну й де б їй дітсья, вражій дитині? Вечеряй, Катре, та підемо гукати знов.

Зарипіли вози.

Батько. Що воно таке?

Звучить пісня «Їхав, їхав козак містом».

Всі. Чумаки! Чумаки! Звідки ж вони? Може, з Одеси?!

Катря. А ось і наш волоцюга.

Усі повернулися в один бік. Т а р а с без шапки, босий, брудний. Не наважується йти до гурту.

Катря. Де це ти був?

Мати. Де тебе носило й досі?

Катря. Де ти волочився?

Батько (суворо). Де ж ти був оце – питаю? Чому не кажеш?

Тарас (тихо). Був у полі та заблудив.

Батько. Бачили таке?

Мати. Хто ж тебе привів додому?

Тарас. Чумаки.

Мати. Ну, сідай вечерять, приблудо.

Т а р а с сів до столу, узяв ложку.

Катря. Куди ж ти ходив, приблудо?

Тарас. Я ходив туди, де сонце заходить. Бачив залізні стовпи, що підпирають небо, і ті ворота, куди сонце заходить на ніч, як королева в хлів.

Мати. Ой Тарасе, Тарасе! Що з тебе буде?

Усі учасники йдуть зі сцени.

«До школи» (Виступ шестикласників – команда Гамалія)

Подвір'я. Д і д сидить на колоді, вирізає ложки.

М а т и Т а р а с а коло нього латає сорочку. Чути спів пісні:

Лугом іду, коня веду,

Розвивайся, луже.

Сватай мене, козаченьку,

Люблю тебе дуже.

Дід. Чия то дівчина так гарно співає?

Мати. Та то наш Тарас. Ще «Отченашу» добре не зна, а до пісень – як старий. Он як виводе.

Знову лунає пісня.

Дід. Добрий голос. У школу пора посилать, на крилосі співатиме. Тарасику, іди-но сюди, дитинко! (Тарас підбігає до діда). Оце дивлюсь я на тебе, Тарасе, так ти вже справжній козак! А скажи-но мені, онуку, чи не набридло тобі по бур'янах із хлопцями гасать, а може б, за діло серйозне взятися? Пора тобі вчиться в школі, будеш учить азбуку.

Тарас. Дідуню, а воно трудно?

Дід. Та ні, онуку, треба лише добре придивлятися, запам'ятовувать, то й грамота швидко даватиметься. Я ж читаю, батько твій навчився.

Тарас. І я навчуся!

Дід. Так, ріднесенький, навчися і читати, і писати. (Гладить онука по голові).

Тарас. Дідуню, а малювати я навчуся?

Дід. Ну, малювати навчися, як буде кебета, то не так просто... Треба дуже хотіти й старатися.

Тарасику, зайди в хату, там на покуті є Псалтир, принеси його сюди. Оце перевірю твою пам'ять.

Т а р а с іде до хати, через кілька хвилин приносить Псалтир, подає д і д о в і. Д і д поправляє вуса, цілує святую книгу, хреститься. І поволі читає.

«Блажен муж, іже не іде на совіт нечестивих, і на путь грішних не ступа і на сідалищі губителів не сіде».

Поки він читає, Т а р а с пильно придивляється до літер.

Тарас. Дідуню, а як оту букву звуть, що хвостик угору і хвостик униз?

Дід. То – «буки».

Тарас. Яка вона дивна!

Дід. А це, Тарасе, Аз! Ну, кажи: аз! Бачиш, вона неначе дряпак!

Тарас. Це – Аз, аз, аз! Дідуню, я навчуся читать, писать, а потім – малювать. Я буду малярем! А тоді намалюю і Вас, і нашу хату, й Оксаночку.

Дід. Катре, йди з Тарасом до хати. Приготуй йому на завтра чисту сорочку, змий голівку, бо завтра таки неодмінно відведу онука до школи. А ти, Тарасе, слухайся матері, коли лягатимеш спати – помолися Богу і попроси у Нього благословення на свою голівку.

Мати. Добре, батьку...

Пауза. М а т и встає, бере с и н а за руку, ідуть до хати. Д і д встає, хрестить – благословляє їх, знову сідає і вирізає ложки.

Тарас. ...Ти взяла Мене, маленького, за руку І в школу хлопця одвела До п'яного дяка в науку.
«Учися, серденько, колись З нас будуть люди», – ти сказала...
Учні 5-х класів виконують танець.

Учитель. Слово надається журі.
Журі підбиває підсумки.

Наступний конкурс – «Кращий декламатор».

Найвища оцінка – 5 балів.

Учасники обох команд читають вірші Т. Шевченка.

Учитель. Кожен народ має своїх світочів поезії: Росія – Лермонтова й Пушкіна, Німеччина – Гете й Шиллера, а наша ненька Україна – великого Кобзаря.

Поезія Т. Шевченка, покладена на музику славетними композиторами, стала народною піснею (*звучить тиха мелодія*). Коли Джон Кеннеді ознайомився з життєписом та творчістю нашого Тараса, то захоплено промовив: «Якщо народ має такого пророка, то ніяка сила його не зламає. Він приречений бути безсмертним».

Причасімося високою поезією-піснею Шевченка.

Звучить пісня у виконанні учнів 5-го класу.

Учитель. Переходимо до наступного конкурсу – фотовікторина «Мандрівка шевченківськими місцями». Кожній команді пропонуються ілюстрації. Учасники гри повинні відгадати, як вони пов'язані з життям Т. Шевченка. За кожну правильну відповідь – 1 бал. Ви можете отримати 6 балів.

Ілюстрації для команди «Перебендя»

1. Село Моринці.
2. Батько Тараса.
3. Пан Енгельгардт.
4. «Зоре моя вечірняя».
5. Тарасова гора.
6. «Садок вишневий коло хати».

Ілюстрації для команди «Гамалія»

1. Наука в дяка.
2. Хата Шевченка.
3. Тарас у Петербурзі.
4. Тарас і Оксана.
5. «Мені тринадцятий минало».
6. «Реве та стогне Дніпр широкий».

Учні 5-х класів виконують танець.

Учитель. Наступний конкурс – «Хто швидше?». Він виявить ваші знання життєвого та творчого шляху поета. Кожній команді упродовж 5 хвилин дається можливість відповісти на ряд запитань. Винагорода за кожну правильну відповідь – 1 бал.

Запитання для команди «Перебендя»

1. Де народився Тарас Григорович Шевченко? (*У селі Моринцях*).
2. Назвіть прізвище пана, якому належала родина Шевченків. (*Енгельгардт*).
3. Скільки років було Тарасику, коли померла мати? (*Дев'ять*).
4. Скільки дітей було в сім'ї Григорія Шевченка? (*П'ять*).
5. Своє безрадісне дитинство Шевченко згадує в багатьох віршах, зокрема «Мені тринадцятий минало...».

Хто підняв настрої сиротині, за текстом цієї поезії? Яке ім'я та прізвище цієї людини? (*Оксана Коваленко*).

6. Коли Шевченка викупили з кріпацтва? (*1838 р.*).

7. Хто намалював портрет, розіграний у лотерею, щоб за виручені кошти викупити Шевченка з кріпацтва? (*Карл Брюллов*).

8. Чий портрет намалював Карл Брюллов? (*Василя Жуковського*).

9. Коли вийшло перше видання «Кобзаря»? (*1840 р.*).

10. Коли Шевченко востаннє побував в Україні? (*1859 р.*).

11. До чого мав здібність Тарас у дитинстві? (*До малювання*).

12. Тепер ця гора називається Тарасовою. А яка її попередня назва? (*Чернеча*).

13. Хто автор картини «Тарас-пастух»? (*Іжакевич*).

14. Назвіть українських композиторів, що писали музику до творів Т. Шевченка. (*Лисенко, Стеценко, Людкевич, Вербицький*).

15. Назвіть автора повісті «У бур'янах». (*С. Васильченко*).

16. Які псевдоніми були у Шевченка? (*Дармограй, Кобзар*).

17. Продовжіть рядок: «Як умру, то...».

18. Хто був першим учителем малювання у Шевченка? (*Майстер Ширяєв*).

19. Скількома мовами перекладено «Заповіт»? (*Приблизно на сто мов*).

20. Як називається перший екранізований фільм про Т. Шевченка? (*«Тарас Шевченко»*).

Запитання для команди «Гамалія»

1. Соціальний стан Тараса у дитячі роки. (*Кріпак*).

2. Назвіть ім'я сестри, яка була для Тараса наче другою матір'ю. (*Катерина*).

3. Як називалося село, у якому провів дитинство Тарас? (*Керелівка, або ж Кирилівка*).

4. Назвіть автора повісті «Тарасові шляхи». (*Оксана Іваненко*).

5. Назвіть поезію Т. Шевченка про його безрадісне дитинство. (*«Мені тринадцятий минало»*).

6. У якому місті Т. Шевченка викупили з кріпацтва? (*У Петербурзі*).

7. Назвіть дату смерті Т. Шевченка. (*10 березня 1861 р.*).

8. У кого почав навчатися грамоти Т. Шевченко? (*У дяка Павла Рубана*).

9. Дівоче прізвище матері Шевченка. (*Бойко*).

10. У якому вищому закладі навчався Шевченко? (*Академія мистецтв*).

11. Яке звання одержав Шевченко після закінчення Академії мистецтв (*Вільний художник*).

12. Який твір Шевченка було вперше екранізовано? (*«Катерина»*).

13. Продовжіть рядки «Реве та стогне...».

14. Як називалася перша збірка Т. Шевченка? (*«Кобзар»*).

15. Назвіть перший твір Шевченка на історичну тематику. (*«Іван Підкова»*).

16. Хто написав музику до «Заповіту»? (*Вербицький*).

17. Які нагороди одержав Шевченко, навчаючись в Академії мистецтв? (*Три срібні медалі*).

18. З якого часу Шевченка почали називати Кобзарем? (*Із 1840 р., з часу виходу «Кобзаря»*).

19. Куди було перепоховане тіло Шевченка? (*У Канів*).

20. Скільки пам'ятників установлено Тарасу Шевченку? (*Близько 1200*).

Учениця грає на бандурі.

Учень 1

Неначе Великдень нині,
Дістали всі стрічки зі скрині.
Дзвенять пісні солов'їні –
Шевченко іде на Волинь.

Учень 2

Лелеки зібрались на віче,
Квіти – де оком не кинь...
Чайка на свято кличе –
Шевченко іде на Волинь.

Учень 3

Сонце простерло долоні
На золоту піль, на синь,
Верби схилились в поклоні –
Шевченко іде на Волинь.

Учень 1

Чекали його роками,
Святиню наших святинь...
Дорогу усю – рушниками:
Шевченко іде на Волинь.

Учень 2

Пісня летить в піднебесся,
Сріблиться Стир і Горинь,
Всміхнулась в задумі Леся –
Шевченко іде на Волинь.

Учень 3

В Берестечку могила зелена
Відкрила тайни глибин,
Шумлять козацькі знамена –
Шевченко іде на Волинь.

Учень 1

Він був тут і вічно буде,
Вірний України син.
Встаньте, вклоніться, люди!
Шевченко іде на Волинь.

Учитель. Шевченко не тільки знав історію країни, а й побував у різних її куточках, зокрема на нашій славній Волинській землі.

Наступний конкурс – «Шевченко йде на Волинь». До слова запрошуємо команду учнів 5-х класів. Тема виступу – «Кобзар у моєму житті». Це розповідь про шевченкознавця, нашого земляка Миколу Куделю. Найвища оцінка – 5 балів.

Виступ команди «Перебендя».

Учень 1. Зеленим курганом височіє за річкою Паходова гора, обсаджена 28-ми осоками, посадженими просвітнями села Буяни. Посередині гори – пагорб, на якому колись стояла церква. Влучив під час війни снаряд – згоріла дерев'яна церква. А місце все одно святе, бо ж не дарма туди приходять ставний чорнявий юнак. У тиші, на семи вітрах, наодинці з «Кобзарем» шукає відповідь на сотні питань: «Кого я, де, коли любив? Кому яке добро зробив?». Або: «Один у одного питаєм, нащо нас мати привела? Чи для добра? Чи то для зла?». Гортає ще сторінку – і звучить надія: «А може, ще добро побачу». Є віра в світову благодать: «Діла добрих обновляться, діла злих – загинуть». Спалахнули очі дивним вогнем, коли знайшов в останніх поезіях рядки: «Трудящим людям, Всеблагий, на їх окраденій землі Своєю

Ти силу ниспошли», «Роботящим умам, роботящим рукам перелогі орать, думать, сіять, не ждять і посіяне жать роботящим рукам». Поцілував щиро книжку і не побіг – полетів з думою Кобзаря до села...

Учень 2. Це він, наш земляк, «Людина року – 2000 на Волині», видатний шевченкознавець, борець за волю України, вірний син Кобзаря – Микола Куделя, уродженець с. Буяни Луцького району Волинської області.

Микола Павлович зустрівся з мудрістю Кобзаревих творів ще у шестирічному віці, на початку 1920-х. Ось як він сам згадує про це у книзі «Кобзар у моєму житті»: «Чи не відтоді сила поетового слова все більше й більше притягала, захоплювала моє серце». Сім'я жила дуже бідно, проте батько все-таки купив синові «Кобзар» Т. Шевченка. Момент, коли омріяна книжка була в руках, запам'ятався Миколі Павловичу назавжди.

Протягом всього нелегкого, довгого, сповненого трагізму життя ця людина вчила поезії Шевченка. Вдумайтесь: майже всі твори читав напам'ять, кожною клітинкою тіла відчував щирість та правдивість генія нації: «Свою Україну любіть...». Господи, як хотілося «добророзидущими» руками творити добро на нашій «окраденій землі», порятувати від ворога-супостата, благословити матір з немовлям!..

Учень 3. Не раз у житті поплатився Микола Куделя за святу любов до України, та ніколи не шкодував про свій вибір: «Якби у мене була можливість повернутися у часі та жити знову, я зробив би все так само, як зробив». У підлітковому віці наш герой дав собі незвичну обіцянку: «Я плавав тоді, думаючи про легендарне життя Великого Кобзаря. І тоді дав клятву, що буду все своє життя боротися за тих, хто за волю і правду поліг».

Одного разу перед святом Микола Куделя пішов з матір'ю до церкви. Всі тихеньку молилися і раптом... Микола спіймав себе на думці, що молиться віршами Шевченка: «Прости мене, Господи! Сила велика у віршах. І твоє ім'я тут є...».

Учень 4. Шевченків «Кобзар» віддячив такій безмежній і щирій любові Миколи Павловича сповна. Коли зла недоля закинула його, батька двох дітей, у холод і жорстокість таборів Колими, де 40-градусний мороз, голод, хвороби та безмежна туга за сім'єю, за рідною землею сяїли зневіру в душах, притуплювали людську свідомість, перетворюючи життя в'язнів у суцільне пекло, сталося справжнє диво. Одного лютневого ранку, коли каторжани рубали ліс, до Миколи Павловича нахабно і впевнено підійшли справжні злочинці. Поставивши його на коліна, знущаючись фізично, вони жадали смерті людської, цинічно і брутально лаючись. Приречений попросив лиш перед смертю помолитись. І злетів з уст Шевченків «Сон». Обличчя катів заніміло. Скільки це продовжувалось? Мабуть, вічність. Раптом один сказав: «Молись! Тебе Шевченко від смерті врятував»...

Учень 5. Незабаром політ'язень Микола Павлович Куделя повернувся додому. І домінантою його подвижницького життя стала творчість Т. Шевченка. Кімнату в оселі (не без допомоги дружини) він переобладнав у музей-світлицю: більше 150 «Кобзарів» стояли на полицях. Книги, колекція марок, сувеніри, альбоми, вишиванки – звідусюди, з усіх кінців світу. І шану віддав Тарасові Шевченку – помолвився

на його могилі на Чернечій горі. А на окремій полиці скромно притулилися власні книги: «Кобзар у моєму житті», «Пекло Колими»...

Похований шановний просвітянин, борець за волю України, видатний шевченкознавець у селі Буяни, поруч із могилою дружини.

Учень 6. Кажуть, після смерті людина залишає по собі спадок – чи то матеріальний, чи то духовний. Спадок Миколи Куделі – його світлиця-музей, його заповіт любити рідну землю, нести добро людям і вміти прощати. Чи не ці ідейні настанови йдуть від заповітів Кобзаря через думи славного земляка до нас, нині суціль? Задумаймося над Шевченковими словами, станьмо сподвижниками «роботящим умам», «роботящим рукам», які сіятимуть і жатимуть на «оновленій землі» свою Правду, і Силу, і Волю.

Заодно додамо: і Добро, і Благородство, Віру, Надію, Любов до роду, народу, нації, до України. Так заповів нам Тарас.

Учитель. Дякуємо. Надаємо слово команді учнів 6-х класів. Тема виступу – «Мандрівка Кобзаря селами Волині».

Виступ команди «Гамалія».

Учень 1. 21 вересня 1846 року археографічна комісія відрядила Шевченка на Київщину, Волинь і Поділля – збирати народні перекази, оповідання, легенди, пісні й записувати історичні відомості про визначні могили й урочища. Серед найімовірніших місць перебування Кобзаря на Волині є Берестечко, Луцьк, села Секунь Старовижівського та Вербка Ковельського районів.

Учень 2. У селі Вербка, поблизу Ковеля, поета привабила церква, біля якої були поховані останки бунтівного князя Андрія Курбського. Поет зробив декілька замальовок цього храму, але в друці вони з'явилися без зазначення автора.

Учень 3. За переказами, увагу Шевченка привабив також образ святого Миколая, що знаходився в храмі й славився в народі чудесами. Т. Шевченкові доручили оновити ікону, яка від давності стерлася. Він домалював святому руки й оживив кольори.

Учень 4. На прохання священника художник реставрував образ Богоматері в храмі села Секунь. За свідченням старожилів, ікона зберігалась у селі до 90-х років ХХ ст. Про те, що саме Кобзар оновлював образ, свідчить запис: «1846 образ сей реставрирован проезжим живописцем Тарасием Шевченком».

Учень 5. Якщо Кобзар був на Ковельщині, то не міг не бути в Луцьку. Про перебування Тараса Григоровича в Луцьку професор М. І. Дубина написав

у книзі «Шевченко і Західна Україна». Привернув увагу поета і замок Любарта, і повновода ріка Стир, що його омиває, і діяльність Луцького братства.

Учень 6. Відвідав Тарас Шевченко й Берестечко. Тут оглянув поле битви, козацькі могили в селі Острів, церкву в селі Пляшева. Розмовляв із місцевими жителями, записував пісні, перекази, легенди, які створили волиняни про ці бої.

Учень 7. На Волині, у селі Сокіл Рожищенського району проживала родичка Шевченка – Євгенія Леонтіївна Гончаревич. Вона – правнучка Тараса Григоровича по лінії його рідного брата Йосипа. Філолог Євгенія Леонтіївна приїхала вчителювати на Волинь у 1947 році. Несла вона своїм учням Шевченкове слово, віддавала свої серце й знання дітям. У неї була багата особиста бібліотека, на чільному місці – «Кобзар».

Учень 8. Про їхню кровну спорідненість із геніальним поетом Євгенія Леонтіївна дізналася від своєї неграмотної бабусі Одарки Трохимівни, яка любила, коли їй у вільну хвилину чи свято хтось із онуків читав «Кобзаря». У 1939 році Одарку Трохимівну як внучату племінницю Шевченка запросили на церемонію відкриття пам'ятника на могилі поета в Каневі. Повернулася вона звідти з подарованим новим «Кобзарем».

Учень 9. Євгенія Леонтіївна, як і її бабуся, теж відкривала пам'ятник Тарасові Шевченку. В Луцьку в 1996 році.

– Така вже доля в потомків поета – відкривати йому пам'ятники, – посміхається пані Євгенія. – Але я кажу: ото добре, що ми вже вдвох тут із Тарасом на Волині. Родичі.

Учень 10. Ще один яскравий спогад дитинства пані Євгенії – 90-літній дід Ісак, який 12-річним бачив Шевченка, коли той приїздив у рідне село. Дід розповідав, як це було: «Шевченко йшов вулицею і співав „Ой ти, зоре, ти вечірняя“». Цю пісню прийнято вважати поетовою улюбленою. Отак славний пагін шевченківського родинного дерева прижився на Волині, зріднився з нашою древньою землею.

Учитель. На нашому святі присутня внучка М. Куделі, працівник музею Торчина, самобутній художник, патріот, людина щедрої та щирої душі Н. А. Войтюк.

Виступ Н. А. Войтюк.

Учні 6-х класів виконують танець.

Учитель. Шановне журі! Запрошуємо вас до слова.

Журі підбиває підсумки.

Звучить пісня «Шлях до Тараса» у виконанні

В. Зінкевича. Актор Волинського музично-драматичного театру імені Т. Шевченка читає «Молитву за Україну».

Усі члени команд запалюють свічки.

Література

1. Ми чуємо тебе, Кобзарю, кризь століття : методичний лист / Держ. закл. «Нац. б-ка України для дітей»; уклад. Н. І. Безручко. – К. : [б. в.], 2010. – 16 с.
2. Рудакова Л. Іду з дитинства до Тараса / Л. Рудакова // Світ дитячих бібліотек. – 2009. – № 3. – С. 11.
3. Пашук І. Г. Тарасом сходжена земля / І. Г. Пашук // Повернення в незабутнє. – Рівне : [б. в.], 1993. – С. 19–27.
4. Поліщук Я. Волинські шляхи великого Кобзаря / Я. Поліщук // Література рідного краю. – Рівне : [б. в.], 1993. – С. 29–35.
5. Приходько О. Ю. Волинь в житті і творчості М. Костомарова, П. Куліша, Т. Шевченка (за шкільними літературно-краєзнавчими розвідками) / О. Ю. Приходько // Краєзнавчі дослідження Рівненщини : зб. наук.-метод. ст. / за ред. В. О. Веремчука, В. О. Мартинюка. – Рівне : [б. в.], 1997. – С. 45–47.
6. Сірак І. Т. Г. Шевченко і Волинь / І. Сірак // Волинь у житті та творчості письменників : зб. наук. пр. – Луцьк : Твердиня, 2007. – С. 39–47.
7. Шовкопляс Г. М. За покликом серця: Пам'ятки історії та культури в житті і творчості Т. Г. Шевченка / Г. М. Шовкопляс, І. Г. Шовкопляс. – К. : Наук. думка, 1990. – С. 108–122.
8. Яноші В. Незабутня подорож Кобзаря / В. Яноші // Вільне слово. – 2006. – 3 жовт. – С. 6.